

Finanssiála ry

VN/21650/2023

Suomen Teollisuussijoitus Oy:n (Tesi) sijoitusstrategiatyöryhmän raportti

Tesin sijoitustoiminnan oltava markkinaehtoista ja markkinapuutteita paikkaavaa

Suomen Teollisuussijoitus Oy:n (Tesi) uuden sijoitustoiminnan strategian mukaan Tesille annetaan aiempaa vahvempi teollisuuspoliittinen rooli, joka keskittyy talouden kasvuun, uudistumiseen ja investointien edistämiseen. Samalla Tesin resursseja vahvistetaan, jotta ne vastaavat uuden roolin asettamia vaatimuksia. Tavoitteena on uudistaa merkittäväällä tavalla Tesin sijoitustoimintaa, kaksinkertaistaa kokonaissijoitusvolyymit sekä yli viisinkertaistaa suorien sijoitusten volyymit. Suunnitelman mukaan Tesi tekee vuosina 2025–29 yhteensä 1,8 miljardin euron edestä sijoituksia, minkä odotetaan kanavoivan markkinaan lähes 12 miljardia euroa yksityistä kasvupääomaa.

Finanssiála ry:n (FA) mielestä on erittäin tärkeää, että Tesin rahoitustoiminta on markkinaehtoista ja että Tesi ei kilpaile yksityisten sijoittajien kanssa eikä syrjäytä niitä. Tesin toiminnan tulee olla markkinapuutteita ja -kapeikkoja paikkaavaa. Jos näistä periaatteista tingitään, Tesin rooli vinoutuu ja markkinaehtoisesti toimivien sijoittajien saaminen yrityksiin vaikeutuu. On myös yritysten edun mukaista, että niillä on riittävästi markkinaehtoisia omistajia, koska se tuo mukanaan paitsi erilaista osaamista, myös tehokkuus- ja muita vaatimuksia, jotka tukevat yritysten pidemmän aikavälin kehitystä.

Jotta Tesin sijoitustoiminta palvelee tehokkaasti sille asetettuja talouskasvu- ja muita tavoitteita, tarvitaan sijoitusrakenteita, jotka houkuttelevat mukaansa riittävästi yksityistä pääomaa. Tämä edellyttää oikealla tavalla rakennettuja kannustimia sekä epäsymmetristä lähestymistapaa yksityisen ja julkisen pääoman riskinoton suhteen.

Tesin on sijoittamisen lisäksi kyettävä turvaamaan kasvuun ja kansainvälistymiseen tarvittava osaaminen yrityksissä yhdessä muiden sijoittajien/omistajien kanssa. Tämä edellyttää aktiivista omistajanotetta, johon kuuluu johdon sparraaminen, tukeminen ja tarvittaessa myös haastaminen. Sijoituksilla tulee myös olla yrityksissä selkeät tavoitteet, jotka koskevat mm. kasvun suunniteltua etenemistä sekä sijoituksesta irtautumisen aikataulua. Irtautumisajankohdan tulisi olla riittävän pitkällä tulevaisuudessa, jotta yritys ehtii kasvaa suomalaisessa omistuksessa uuteen kokoluokkaan.

Uuden sijoitusstrategian mukaan rahastosijoitusvolyymeistä kohdistetaan jatkossa yli 40 % uusiin kansainvälisen kokoluokan rahastoihin, jotka keskittyvät teollisen mittakaavan hankkeisiin sekä huipputeknologiayhtiöiden rahoittamiseen. Lisäksi suorasijoitustoimintaa laajennetaan mm. Mittelstand-yrityksiin sekä teollisen mittakaavan hankkeisiin kuten energiainfrastruktuuriin. FA:n mielestä suorien sijoitusten voimakkaan kasvattamisen vaihtoehtona tulisi vakavasti harkita suomalaisten rahastotoimijoiden hyödyntämistä. Tämä tukisi markkinaehtoisen rahoituksen kasvua ja kotimaisten pääomamarkkinoiden kehittymistä. Samalla pienenisi riski siitä, että rahoituksen kohdentumiseen sekoittuu poliittisia intressejä. Jos julkinen toimija kuten Tesi rahoittaa yrityksiä, joita yksityiset sijoittajat eivät ole

14.10.2024

Mattila Veli-Matti

pitäneet rahoituskelpoisina, vaarana on, että yritysten väliset kilpailuolosuhteet vääristyvät ja talouden resurssit allokoituvat tavalla, joka ei suosi parhaimpia yrityksiä. Tällä olisi kielteisiä vaikutuksia koko kansantalouden tasolla.

FA näkee tärkeänä, että Tesi toiminnallaan tehostaa suomalaista pääomasijoittamisen yhteistyöverkosta, johon kuuluu niin pääomasijoittajia, pankkeja, vakuutusyhtiöitä kuin julkisyhteisötoimijoita. Paitsi että tällä tavoin voidaan kehittää kotimaista pääomasijoittamismarkkinaa ja tukea yritysten pääomansaantia, se myös vahvistaa kotimaisia arvoketjuja ja edistää erilaisten yritystoiminnan osaamiskeskittymien syntymistä Suomeen. Tulisi myös miettiä, voisiko Tesillä olla jonkinlainen rooli EU-tason instrumenttien käytön koordinoinnissa kansainvälistyvien yritysten tukemiseksi.

FA pitää perusteltuna sitä, että listaamattomiin yrityksiin kohdistuva valtion sijoitustoiminta keskitetään Tesiin. Useamman toimijan kautta tapahtuva sijoittaminen hukkaa resursseja ja tekee kokonaisuudesta vaikeammin hallittavan.

FINANSSIALA RY

Veli-Matti Mattila

Johtaja, pääekonomisti